

Verslag sessie 2: Duurzame innovaties binnen de landbouwsector, landbouwster Ginny aan het woord

Al 4 generaties beoefent de familie Heirbaut actief de boerenstiel. De laatste jaren veranderde de bedrijfsstrategie: om tot een toekomstbestendig landbouwbedrijf te komen zetten Ginny en haar man Kris terug meer in op verbreding en diversiteit, en trachten de milieu-impact te beperken. Zo doen ze aan kringloop-boeren waarbij reststromen gebruikt worden voor algenteelt en groene stroom. Ze passen ook het principe van 'carbon farming' toe waarbij ze zoveel mogelijk koolstof vastleggen in de bodem. Die bodem speelt een sleutelrol in het telen van ecologische baktarwe. Eveneens is die onmisbaar om gewassen te telen om de dieren te voederen met voer van eigen land. En zo is de kringloop rond. In deze sessie staan we ook stil bij de noden van een innovatieve landbouwer en welke rol een gemeente hierbij kan spelen.

Spreker: Ginny de Meulemeester, Heirbaut Hoeveproducten

Verslaggever: Anneleen Demey

Verslag

Ginny en haar man wilden een vorm van landbouw die toekomstbestendig is. Vroeger hadden zij een puur melkveebedrijf.

4 pijlers van hun bedrijfsstrategie:

Carbon farming, meerwaardeteelten, korte keten, circulair werken/algenteelt

Carbon farming = koolstofbewuste landbouw

Betere bodemkwaliteit, weerbaardere bodem, ook bijdrage aan mitigatie,..

Hoe? Inzaaien met grasklavers met kruiden

Agro-forestry: aantal rijen met bomen gepland → voordelen? = extra inkomen door opbrengst hout en noten/vruchten – bodem is koolstofvrijer, hevige regen temperen, hogere biodiversiteit, schaduw,... met ondersteuning van ILVO.

Bedrijven zijn bereid om landbouwers te betalen om koolstof op te slaan (zie ook verder).

Lokale overheden zouden kunnen belastingvoordeel toekennen voor boeren die aan carbon farming kunnen doen.

Retail kan schapruimte creëren voor duurzame producten en ook de consument kan ook kiezen voor duurzamere producten.

Meerwaarde teelten

Telen bijv. baktarwe ism bakker Mark. Deze granen hebben minder nodig dan klassieke gewassen, zijn tegen meer bestand.

Vezel-hennep bv verwerken in isolatiemateriaal.

Voordelen hierbij zijn lokale samenwerking: eerlijkere prijzen, je bent niet zomaar prijsnemer. Verder ga je ook het teeltrisico spreiden.

De circulaire wereld is een kleine wereld. Overheden kunnen die transitie versnellen. Stad Temse heeft matchmaker gespeeld.

Pionieren vergt wel veel energie, maar je leert veel bij.

Korte keten

De hoevewinkel is de belangrijkste bron van inkomsten. Hier wordt vnl zuivel verkocht. Op het gazon is het gezellig vertoeven in de “wilde, biodiverse” tuin. Op die manier werken ze ook aan de buur-burger verbinding.

Bezoekers kunnen ook altijd de koeien bezoeken.

Landbouw-natuur: op zoek naar win-win

Project bolle bodems: willen inzetten op boeren die van elkaar kunnen leren zodat elke fout maar 1 keer gemaakt wordt.

Circulair werken

Koeien mest – pocketvergister- methaan wordt omgezet in groene stroom.

Uitstoot wordt opgevangen en dienen als voeding voor algen

Wordt verwerkt in ijs, zuivel, groentenballetjes en speculoos

Lokale overheden kunnen mee voor een afzetmarkt zorgen; bv via beurzen, sensibilisering burger, mee promotie voeren, leading by example, ...

Klimaatlandbouw het kan: samenwerking tssn boer, overheid, bedrijven en consument! Vb. zonnepanelen op dak van hun stallen ism burgercoöperatie.

Vragen en antwoorden

Hoeveel ha heb je nodig om een gezond bedrijf te zijn op deze manier?

Bij Heirbaut hoeve is men van 90 naar 50 melkkoeien gegaan, ze hebben 60 ha grond – maar kan ook met minder. Vergt meer grond hier, maar minder aan andere kant van de wereld (soja invoeren).

“We groeien niet meer in omvang maar willen groei genereren door samenwerking.”

Rol van overheid als matchmaker of subsidies voor pionierswerk is een grote meerwaarde.

Zijn er al veel bezig met agroforestry?

Zeker in Vlaamse Ardennen vanwege de erosieproblematiek. Dus we gaan er wel weer terug naar toe. Bv hagen langs de akkers.

Hoe werken de carbon credits?

Via *Claire CO₂*, credits zijn 50 euro per CO₂ dat je opslaat. Bedrijf die teveel CO₂ uitstoten kopen dit aan. *Claire CO₂* is een lokaal systeem (valt niet onder ETS maar is vergelijkbaar).

Veel bedrijven zijn geneigd om buitenlandse projecten te stimuleren gezien goedkoper.

Claire CO₂ is een privé-initiatief. De bodemkundige dienst doet de opvolging.

CSRD-rapportage- ook bij Heirbauthoeve?

Dit moeten we samen aanpakken als sector. Momenteel nog niet van toepassing voor hun bedrijf.

Hevige regenbuien in de zomer... Ook erg aan onderhevig?

Wij ijveren voor poelen aan de rand van meerdere landbouwbedrijven, die ze delen (zo moeten boeren elk maar een stukje afstaan van de landbouwgrond).

Momenteel worden de onkosten vergoed door de overheid maar daar stopt het verhaal. Het regionaal landschap doet aanleg en onderhoud van de poelen (70% subsidie voor de aanleg).

Aan de groep: Wat kan een lokale overheid doen?

Matchmaking, samenwerking projecten en rond landschapsbeheer, subsidies of belastingvoordeel, goede voorbeelden id kijker zetten, promotie lokale keten, ... Wat nemen jullie mee?

- Aanleg poelen / landschapsbeheer
- Belastingvoordeel voor landbouwers die een bepaalde inspanning doen (Provincie)
- Proberen een avond te organiseren met een hapje en een drankje
- Landbouwraad oprichten – mensen samenbrengen, kennis delen
- De regisseursrol: rol van mensen samenbrengen en matchmaker lokaal organiseren – momenteel enkel ad hoc en als er problemen zijn, maar moeten dit ook toekomstgericht doen en enthousiasme overbrengen
- Soms beter om het vanuit positieve contact met de boer opbouwen; bv toerisme

Aan de groep: Bereiken jullie landbouwers?

- Niet altijd zo gemakkelijk
- Boerenbond is vaak de gesprekspartner van de gemeente maar zo'n innovatieve bedrijven voelen zich niet altijd thuis onder Boerenbond.

Temse verkiest ook elk jaar duurzame helden en dit komt in hun infoblad.